

# Čebele iz Frankfurta brencijo v Bologno

**Bolonjski knjižni sejem** Katja Stergar: Ekipa je lahko majhna, če vsak pozna svoje delo

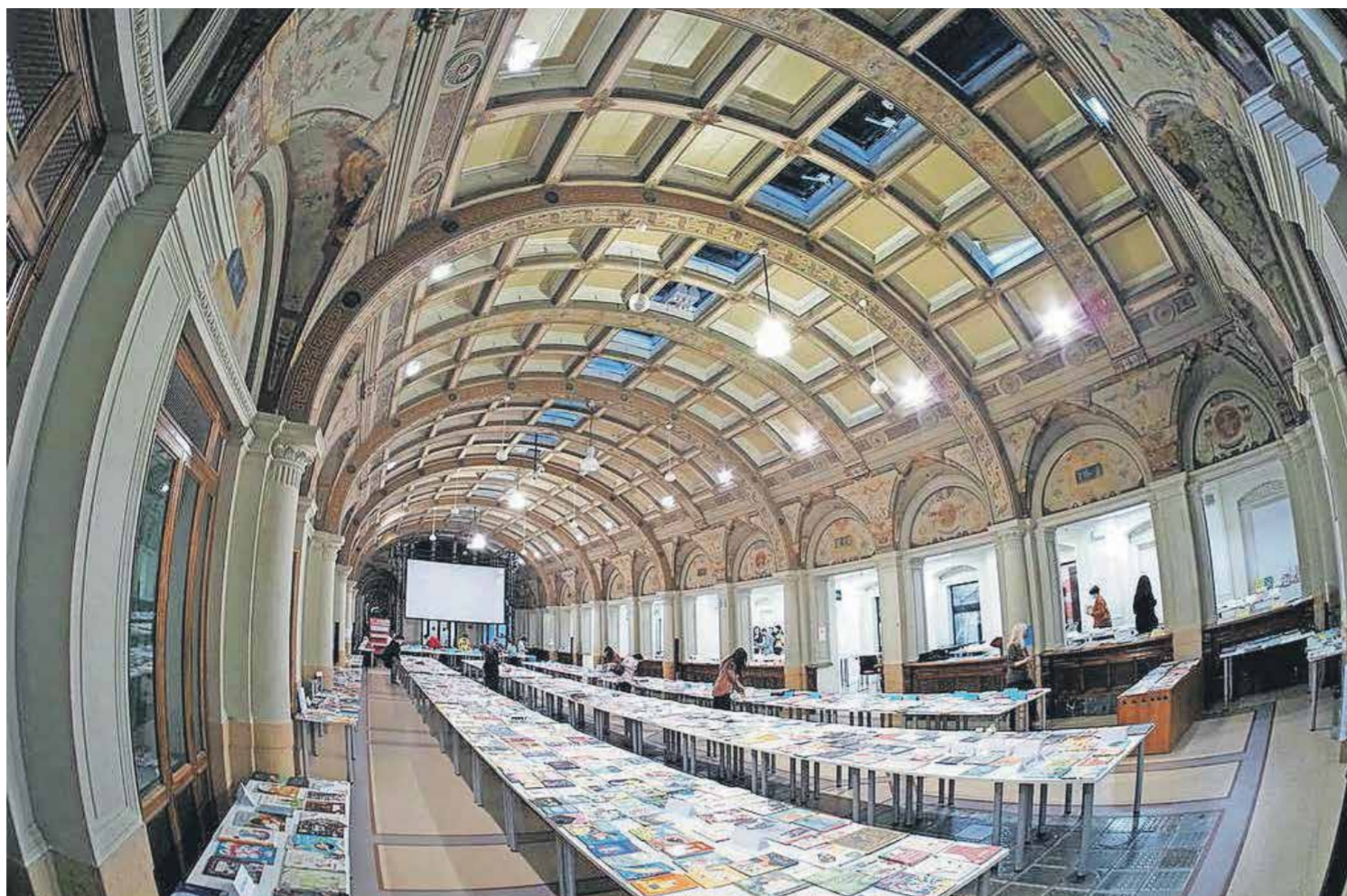
Mednarodni knjižni sejem otroških knjig v Bologni, na katerem bo Slovenija nastopila kot častna gostja, bo tokrat potekal med 8. in 11. aprilom. Lani je eden od slovenskih založnikov ugotavljal, da je gostovanje v Bologni očitno pozabljeno in potisnjeno na stranski tir, zdajšnja direktorica Javne agencije za knjigo Katja Stergar je omenjala težave s financiranjem. Kako je zdaj?

IGOR BRATOŽ

Direktorica je v izjavi za Delo na vprašanje o zdajšnjem stanju priprav povedala, da je agencija lani vendarle pridobila del sredstev za izvajanje projekta Bologna 2024, večinski del sredstev za projekt pa bo zagotovljen letos. »Tako smo že lahko izvedli javno naročilo za pripravo arhitekturnega načrta za izvedbo ilustratorske razstave, sledilo bo javno naročilo za izbor izvajalca, prav tako smo izvedli javno naročilo za izvajalca stojnice. Vse to so velike stvari, ki zahtevajo čas, pa tudi denar. Za zdaj imamo na agenciji odlično zunanjo pomoč, ki sodeluje tudi pri pripravi Bologne, letos bomo ekipa še okrepili. Dela je še veliko.«

**Namesto kuratorja kuratorska skupina**

»Hkrati,« je dodala Katja Stergar, »poteka oblikovanje programa – tu bom še enkrat ponovila, skorajda edina skupna točka med sejmoma v Frankfurtu in Bologni je, da sta mednarodna. Prvi je namenjen tako strokovni kot splošni javnosti, drugi le strokovni. Na prvem sejmu smo imeli poleg stojnice z odrom tudi svoj paviljon s tremi odri in smo bili tudi pri programu v paviljonu povsem neodvisni. Na sejmu v Bologni organizator zagotovi prostor za ilustratorsko razstavo in deset terminov za dogodke na skupnih odrih, tako je prostora za kakršnokoli dogajanje na sejmu malo. Dogajanje v mestu bomo z bralno konferenco v osrednji bolonjski javni knjižnici Salaborski fokusirali na svetovno strokovno javnost, dogodki z avtorji bodo namenjeni zlasti italijanskemu občinstvu, enako na primer predstava v bolonjskem lutkovnem gledališču.«



Bolonjski knjižni sejem je najpomembnejši sejem za prodajo in nakup licenc oziroma pravic na področju otroške in mladinske književnosti.

**Malo se bomo pa pohvalili čez mero, kar je tudi prav. Glede na zmešnjave, ki jih imamo, smo upravičeni tudi do samohvale.**

**DUŠAN MERC**, predsednik Društva slovenskih pisateljev

Doslej še nista bila izbrana kurator osrednje ilustratorske razstave in urednik spremljevalnega kataloga. Direktorica agencije je o tem povedala, da jim je izkušnja s častnim gostovanjem na frankfurtskem knjižnem sejmu okto-

bra lani pokazala, da »za usklajeno in kakovostno predstavitev na organizatorski strani potrebujemo kompetentne ljudi, ki sinergično delujejo z drugimi v ekipi. Ekipa je lahko majhna, če vsak ve, kaj dela. Kar zadeva ilustratorsko razstavo, smo se odločili, da ne bo enega kuratorja, ampak bo delo opravila kuratorska skupina – na ilustratorski razstavi v Frankfurtu je tak koncept odlično funkcioniral. O uredniku spremljevalnega kataloga še nimamo končne odločitve.«

**Skrbi, ker bo prehitro tu**

Predsednica sekcije za otroško in mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev Nataša Konc Lorenzutti (do lanskega oktobra je bila tudi članica sveta JAK)

je lani povedala, da celostne podobe in slogana za Bologno še ni (zdaj je zaradi boljše obveščenosti izjavo popravila), zato niso mogli vedeti, kakšna bo naslovnica kataloga. Ta je posodobljena različica kataloga Slovenia's Best for Young Readers iz leta 2020, predlagani slogan gostovanja pa je *Bee Curious*.

Nastop na bolonjskem sejmu po njenem zbuja skrb, »ker bo prehitro tu«. Sekcija pri DSP je po njenih informacijah konec lanskega novembra poslala na JAK pismo z nekaj pobudami in vprašanji. »Odgovora,« je dodala, »(še) nismo dobili.« V dopisu so našli opravljene zadeve, ki jih je po njihovem mogoče dobro urediti v načrtovani program častnega gostovanja: kratki predstavitveni film s slovenskim naslovom *Čitalnica* (in

angleškim *Bee Curious*) je bil oddan pred enim letom, na pobudo sekcije je projekt izpeljalo društvo Argo iz Murske Sobote. »Ker ste v Frankfurtu predvajali samo tridesetsekundni napovednik, predvidevamo, da bo film v celoti premierno prikazan v Bologni, kjer ga je mogoče ves čas sejma predvajati.«

V dopisu JAK so dodali, da je načrtovana antologija posodobljena, pridobljene so tudi profesionalne portretne fotografije skoraj vseh mladinskih avtorjev, ki so uvrščeni v antologijo (z izjemo tistih, ki se fotografirajo zaradi starosti ali kakega drugega zadržka niso mogli oziroma hoteli udeležiti). Avtor fotografij je Primož Korošec. Na programski razpis, so dodali, lahko prijavi izdelavo fotografij v večjem formatu in na trši podlagi, če

**Kar zadeva ilustratorsko razstavo, smo se odločili, da ne bo enega kuratorja, ampak bo delo opravila kuratorska skupina.**

**KATJA STERGAR**, direktorica Javne agencije za knjigo

bi s tem lahko pomagali k opremi slovenske stojnice.

**Merc: Verjame, da bomo uspešni**

Katja Stergar je dodala: »Celostna grafična podoba projekta Bologna je bila na javnem razpisu izbrana leta 2020, z avtorico podobe Polonco Strman bomo sodelovali tudi pri pripravi nadaljnjih gradiv. Z nami je odlično sodelovala tudi pri projektu Frankfurt 2023. Katalog Slovenia's Best for Young Readers pa je katalog nagrajenih avtorjev, ki smo ga na razpisu so-financirali Društvo slovenskih pisateljev že leta 2022, je vsebinsko posodobljen, naslovnica in slogan

**VZNEMIRLJIVE POTI KULTURNE PREPLETENOSTI**



FOTO BOLOGNA BOOK FAIR

»Zaradi lepe kulturne dediščine, osrednjega mesta v Evropi ter odličnosti na področju otroške književnosti in ilustracije je Slovenija odlična država za začetek sedmega desetletja sejma otroških knjig v Bologni. Še več,

pa sta v rokah Društva slovenskih pisateljev. *Bee Curious* je zabavna izpeljanka, ki s čebeljo tematiko vleče kontinuiteto s Frankfurtom, hkrati je čebela tudi v logotipu Bologne 2024. Poleg tega je društvo Argo pripravilo predstavitveni film z istim naslovom.«

Predsednik Društva slovenskih pisateljev in po novem član sveta Javne agencije za knjigo Dušan Merc je v izjavi za Delo dodal: »Vsekakor si vsi lahko želimo, da bi slovenska predstavitev uspela. Se pa bojim, da se kakor čipkast vzorec ponavlja zgodba s Frankfurtom. Precej zaostanka, precej interesov, kadrovska stiska. Na koncu pa rešitev, ki je glede na vse zaplete dobra, mogoče dobra tudi na splošno, kakor da teh zapletov ne bi bilo. Sekcija za mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev je pripravljena, resne priprave so bile opravljene že pred odpovedjo sejma 2019, potem so se nadaljevale. Kako bodo organizatorji predstavile delovalni, ne vem. Če se bo ponovila čipka s Frankfurtom, ne bom zaskrbljen. Verjame, da bomo uspešni. Malo se bomo pa pohvalili čez mero, kar je tudi prav. Glede na zmešnjave, ki jih imamo, smo upravičeni tudi do samohvale.«

## Ljubezen do in zaradi melodij

**Anže Rozman** Za emmyja je bil nominiran s Hansom Zimmrom in Karo Talve

Slovenski glasbenik nagrade emmy žal ni prejel, v nedeljo je bila v Los Angelesu dodeljena Johnu Powllu za glasbo za dokumentarni film *Still: A Michael J. Fox Movie*, vendar je že nominacija v svetu televizije in glasbe veliko priznanje.

ZDENKO MATOŽ

**Kakšen je postopek nominacije za prestižno televizijsko nagrado emmy?**

Proces nominacije vključuje oddajo dela, ki ga ocenijo strokovnjaki s televizijske akademije. Za glasbena področja lahko glasujejo le člani akademije, ki so v glasbeni stroki. Končni nominiranci so nato objavljeni, potem pa člani glasujejo za zmagovalce. Gre za zahteven postopek, v katerem je na žalost tudi veliko politike. Za našo 'kampanjo' smo ustvarili kopico videov za družabna omrežja, s katerimi smo poskušali predstaviti gledalcem naše posebej izdelane 'prazgodovinske' inštrumente in predstaviti naš način razmišljanja pri komponiranju glasbe za *Predzgodovinski planet*. Skupno smo z videi dosegli nekaj milijonov ogledov, kar je morda pripomoglo k pridobivanju glasov.

**Kakšen je protokol pred podelitvijo in na podelitvi?**

Apple TV+ nam je za dan prireditve naročil limuzino. Ko smo v nedeljo ob 15.30 prišli na prizorišče v Peacock Theatre v Los Angelesu, je bilo na vrsti fotografiranje in morda kak kratek intervju. Sledila sta druženje v predverju in večerja s podelitveno slovesnostjo. Na prireditvi imajo vstop le nominiranci ter mediji.

**Podelitev je bila prestavljena na letošnji januar zaradi stavke scenaristov.**

Filmska in televizijska ustvarjalnost sta močno povezani ter odvisni od različnih poklicev, kot so scenaristi, režiserji, igralci, snemalci, skladatelji in mnogi drugi. Stavke in dogodki v eni panogi lahko vplivajo na celotno industrijo, saj so ustvarjalni procesi med filmom in televizijo prepleteni. Sodelovanje in prispevki številnih strokovnjakov so ključni za ustvarjanje kakovostnih vsebin ter ohranjanje dinamičnosti in inovacij v industriji.



Anže Rozman in Kara Talve na podelitvi nagrad emmy  
FOTO OSEBNI ARHIV

**Eden od njih je seveda skladanje glasbe za filme in televizijske oddaje. Vi to počnete poklicno v studiu Bleeding Fingers Music znamenitega Hansa Zimmra. Po nekaj letih ste se že udomacili v Hollywoodu?**

Da, skladanje glasbe za filme in televizijske oddaje je ključni del moje poklicne poti. Delam pri studiu Bleeding Fingers Music, sodelujem z izjemnimi ustvarjalci, vključno z znamenitim Hansom Zimmrom. Vem, da sem vam pred nekaj leti dejal, da se bom po dveh letih vrnil v Slovenijo. Zdaj sem v Los Angelesu že šest let. Glavni razlog je ljubezen. S Karo Talve, sodelavko in sonominiranko, sva

se namreč decembra lani poročila. Ljubezen ne pozna meja.

**Predvidevam, da tudi za skladanje glasbe po naročilu potrebujete navdih. Obvladanje obrti verjetno ni dovolj za nastanek presežkov?**

Navdih je vedno zgodba filma oziroma serije, za katero ustvarjam. Sam se vedno rad poglabim v gradivo, ki je pred mano. Za dokumentarno serijo o neandertalcih, ki bo zunaj letos, sem pred začetkom dela prebral kar nekaj knjig o neandertalcih. Posebej priporočam *Kindred: Neanderthal Life, Love, Death and Art*. Nato sva avgusta predlanskim s slovenskim multiinstrumentalistom

Boštjanom Gombačem šla v veliko dvorano Postojske jame, da bi snemala na repliko naše neandertalske piščali iz Divjih bab. Ti posnetki so bili ključni del glasbe dokumentarne serije. Z rastjo umetne inteligence je takšna unikatnost nujna kot še nikoli.

**S Hansom Zimmrom in Karo Talve ste bili nominirani skladatelji izvirne glasbe za omenjeno dokumentarno serijo Prazgodovinski planet. Kako je potekalo skupinsko delo?**

Lahko rečem, da je super delati s svojim glasbenim idolom in svojo zaročenko, zdaj ženo. Na začetku je bilo veliko razpravljanja o procesu dela, o tem, kako lahko z glasbo popeljemo gledalce šestinšestdeset milijonov let v preteklost. In nato, kako izdelati naše unikatne inštrumente iz kosti, fosilov in podobno. Sam sem veliko delal z našimi inštrumenti – triceratone, fater, raptor violina –, letal od enega studia do drugega in snemal za Karo in Hansa. Kara mi je pogosto priskočila na pomoč pri kakšni melodiji.

**Kara Talve je nedavno postala vaša žena. Očitno vaju je združila glasba?**

Ne samo glasba, ampak tudi glasba. Seveda sem se vanjo tudi malček zaljubil zaradi njenih melodij. Kara je izjemna oseba. Neizmerno sem hvaležen, da sva se našla.

**Skupaj sta tudi dobila idejo, kako naj bi zvenela glasba prazgodovinskega planeta. Kdo je izdelal te posebne inštrumente?**

Inštrumente je za nas izdelal Charles Labrecque - Chaz. Ima hišo, no, bolj kolibo, zraven našega studia. Chaz je nekoliko podoben Docu iz filma *Nazaj v prihodnost*. Vse zna popraviti. Hansu popravlja računalnike in sintetizatorje že več kot dvajset let. Je res izreden človek s številnimi talenti.

**S kom ste glasbo posneli in kako je potekalo snemanje?**

Vse te nenavadne in za nas posebej izdelane inštrumente sem odigral jaz. Veliko sem snemal tudi raznorazna pihala. Pri flavtah nam je spet priskočil na pomoč Boštjan Gombač, Pedro Eustache in Doug Webb na subkontrabas saksofonu ter Stefan Kellar na subkontrabas flauti. Orkester smo snemali z Narodnim orkestrom BBC iz Walesa.

## Sivo na sivem

**Razstava in predavanja V Cankarjevem domu ob razstavi naslovnice Alena Ožbolta še refleksije štirih predavateljskih dvojic**

**»Ko filozofija slika svoje sivo na sivem, tedaj se je neka podoba življenja postarala, in s sivim na sivem se ne da pomladiti, temveč le spoznati.«** Ta Heglov citat je Alenu Ožboltu predstavljal izhodišče za oblikovanje naslovnice revije *Problemi* in knjižne zbirke *Analecta* v zadnjih več kot trestdesetletjih. Razstava *Srebrna okna* je na ogled v Cankarjevem domu.

V štirinidesetih letih je nastalo približno 280 naslovnice, kar je izjemen opus, ki mu v slovenskem založništvu ni para. Naslovnice, ki so svojevrstna okna v knjigo, imajo enako izhodišče, a so vendarle vsakč individualne, unikatne in v večini subtilno povezane z vsebino. Oblikovalska zasnova je tako postavljena v sozvočje s konceptualno, na katero se opira teorija, ki se je razvila v stotini knjig zbirke *Analecta* in pri reviji *Problemi* ter

- Opus Alena Ožbolta pri oblikovanju naslovnice v trestdesetletjih je izjemen.
- Predavanja se bodo začela danes.
- 29. januarja bosta nastopila Slavoj Žižek in Frank Ruda.

si je v zadnjih desetletjih pridobila svetovni sloves.

Zato je smiselno, da razstavo naslovnice *Srebrna okna* spremljajo tudi dogodki, ki bodo na različne načine reflektirali izhodišča in domete teorije, izhajajoč iz sivga na sivem. Cikel predavanj je nastal na pobudo Jele Krečič. »Štiri dvojice predavateljev in predavateljice bodo v štirih terminih obravnavale različne teme, ki segajo od bolj aktualnih do bolj filozofske elementar-

nih, povezujeta pa jih dve teoretski jedri: G. W. F. Hegel tokrat tudi kot filozof sivine in senc ter teorija Jacquesa Lacana, ki bo med drugim izhodišče za analizo aktualnega družbenega ozračja, potrošništva ter strukture želje in jezika. Pojem *indirektnosti*, ki je tesno povezan z obema miselnima tradicijama, bo v pomoč pri diagnosticiranju lingvističnih oziroma popularno-kulturnih fenomenov, pa tudi pri premisleku pojma univerzalnosti,« je dejala.

Besedila ob razstavi sta poleg avtorja prispevala Mladen Dolar in Alenka Zupančič, januarja in februarja bo ob razstavi potekal tudi cikel predavanj velikih imen filozofije *Sivo na sivem*. Ob Mladenu Dolarju, Alenki Zupančič in Jeli Krečič bodo obiskovalci Linhartove dvorane med 9. in 29. januarjem prisluhnili še predavanjem Petra Klepac, Roberta Pfallerja, Jureta Simonitija, Slavoj Žižka in Franka Rude. **P. R.**



V štirinidesetih letih je Alen Ožbolt oblikoval približno 280 naslovnice revije *Problemi* in knjižne zbirke *Analecta*. FOTO PROMOCIJSKO GRADIVO